

Antero Vartia vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen Tekesin kautta (40 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Maailman talousfoorumi julkaisi vuonna 2015 raportin, jossa tarkastellaan maiden pitkän aikavälin rakenteellista kilpailukykyä. Suomi oli 140 valtion vertailussa paras Pohjoismaa, ja sijoittui kokonaisuudessa kahdeksanneksi. Yksi Suomen vahvuuksista oli innovoinnin runsaus, jossa Suomi sijoittui kaikista vertailumaista toiseksi.

Valtion tukia tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalle (tki-toiminnalle) on tällä hallituskaudella leikattu kovalla kädellä. Tekesin rahoitukseen on kohdistettu kymmenien miljoonien eurojen leikkaukset, jotka näkyvät niin yritysten, yliopistojen kuin valtion tutkimuslaitosten tki-hankkeiden vähentymisenä. Vaikka hallitus esittää vuoden 2018 talousarviossa Tekesille yhteensä 35 miljoonan euron vuosittaista lisärahoitusta, nosto ei palauta määrärahoja läheskään aiemmalle tasolle.

Tekesillä on Suomen tki-toiminnan kentässä olennainen rooli. Innovaatiotukien tehtävä on tukea radikaaleja ja kunnianhimoisia hankkeita, joihin ei löydy riittävästi yksityistä rahoitusta. Tuella on merkittävä rooli innovaatioiden kehittämisessä, kaupallistamisessa ja kansainvälistymisessä. Esimerkiksi Tekesin rahoittamissa pk-yrityksissä, joiden hanke päättyi vuonna 2010—2011, liikevaihto kasvoi vuosina 2010—2013 14 prosenttiyksikköä enemmän kuin vastaavissa pk-yrityksissä keskimäärin. Kansainväliseen kasvuun tähtäävissä yrityksissä vastaava luku oli 24 prosenttiyksikköä.

Tekesin rahoituksesta valtaosa kohdistuu hallitusohjelman korostamille sisältöalueille: digitalisaatioon, cleantechiin, biotalouteen sekä terveyteen ja hyvinvointiin. Leikkaukset ovat siis kohdistuneet hallituksen itse määrittelemille kärkihankealoille.

Tekesin ja Finpron yhdistyminen vuoden 2018 alusta lähtien parantaa linkkiä innovaatioiden kehittämisen sekä markkinoinnin ja kaupallistamisen välillä edistäen suomalaisten tuotteiden murtautumista markkinoille sen jälkeen kun ne on kehitetty. Lakiesitys uuden Business Finland -organisaation luomisesta on tervetullut, mutta toiminnan rahoituksen taso ja sen kehitys on huolestuttava. Talouden lähdettyä viime aikoina vihdoin kasvuun ei ole järkevää heikentää uusien innovaatioiden kaupallistamisen edellytyksiä.

Talousarvioaloite TAA 477/2017 vp

Yritystukijärjestelmäämme on uudistettava radikaalisti, myös innovaatorahoituksen osalta. Tukijärjestelmää tulisi katsoa siitä näkökulmasta, missä valtion tuoma lisäarvo on suurin, eikä yksityistä rahoitusta ole riittävästi saatavilla. Tukia pitäisi myös muuttaa vastikkeettomasta jakamisesta lainapainotteiseen suuntaan tai valtiontakauksiin.

Pelkät leikkaukset ilman järjestelmän uudistamista eivät kuitenkaan edistä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuloksellisuutta. Yritystukien leikkauksia ei tulisi kohdistaa ensimmäisenä tki-tukiin, jotka on yritystukia koskevassa taloustieteellisessä tutkimuksessa todettu kaikkein tehokkaimmaksi tukimuodoksi. Tukien pienentäminen ja uudistaminen tulisi sen sijaan aloittaa ympäristölle haitallisista ja tehottomista tuista, joita on listattu esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön keväällä 2017 julkaisemassa virkamiesraportissa yritystuista.

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 40 000 000 euroa momentille 32.20.40 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen.

Helsingissä 29.9.2017

Antero Vartia vihr
Touko Aalto vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Pekka Haavisto vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Satu Hassi vihr
Emma Kari vihr
Johanna Karimäki vihr
Jyrki Kasvi vihr
Krista Mikkonen vihr
Ville Niinistö vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Jani Toivola vihr
Ozan Yanar vihr